

Osaamista
ja oivallusta
tulevaisuuden
tekemiseen

Joose Kyyrö

Superb-albumin tuottaminen

Tuotantoprosessi säveltäjän ja tuottajan näkökulmasta

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikin tutkinto

Musiikkipedagogi (AMK)

Opinnäytetyö

4.5.2020

Tekijä(t) Otsikko	Joose Kyyrö Superb-albumin tuottaminen
Sivumäärä Aika	27 sivua + 1 liite 15.9.2010
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Tutkinto-ohjelma	Musiikki
Suuntautumisvaihtoehto	Soiton- ja laulunopetus, Saksofoni
Ohjaaja Arviointi	Lehtori Jukka Väisänen Tuntiopettaja Petri Puolitaival
<p>Opinnäytetyöni käsittelee The Funky Sound Foundation -yhtyeen <i>Superb</i>-albumin tuotanto-prosessia. Tarkastelen työn vaiheita säveltäjän ja tuottajan näkökulmasta. Albumi äänitettiin joulukuussa 2019 Metropolian isossa studiossa. Jälkityöt tehtiin tammi-helmikuun 2020 Joono Pirilän Annalan studiolla. Äänittäjänä ja miksaajana toimi Joono Pirilä, joka toimii myös yhtyeen basistina.</p> <p>Esittelen työn vaihteet sävellysprosessin alusta julkaisuvalmiiseen äänitteeseen. Olen jakanut työvaiheet kolmeen alueeseen: <i>säveltäminen</i>, <i>äänityssessiot</i>, <i>aikataulu</i>. Kerron myös yhtyeen historiasta sekä omasta taustastani.</p> <p>Albumi tehtiin muutamia jälkiäänityksiä lukuun ottamatta Metropolia AMK:n isossa studiossa Pop & Jazz Konservatorion tiloissa.</p> <p>Aloitin työni esittelemällä kysymykset, joihin pyrin löytämään vastaukset opinnäytetyössä. Kerron The Funky Sound Foundation-yhtyeen historiasta, yhtyeen aiemmista julkaisuista, sekä omasta musiikillisesta historiastani. Pyrin tämän jälkeen avaamaan työssä toteutettavan musiikkityylilajin erityispiirteitä ja jatkan sävellysmetodeihin ja säveltämiseen.</p> <p>Esittelen jokaisen sävellyksen yksilöllisen sävellysprosessin ja teoksiin vaikuttaneita musiikkikappaleita. Havainnoin sävellyksiä nuotinnus ja sanoitusesimerkein. Kerron tämän jälkeen äänityssessioista. Aloitan sessioiden valmisteluista, äänitystekniikan valintaprosessista ja etenen kohti äänityssessiota.</p> <p>Esittelen studion aikataulusuunnitelman ja studion pohjapiirustuksen sekä yhtyeen asettelun. Käyn tämän jälkeen läpi jälkiäänitykset sekä lyhyesti muita jälkitöitä kuten tekijänoikeusasiat ja albumin painatussuunnitelmat. Kerron myös lyhyesti albumin julkaisemiseen liittyvistä suunnitelmista. Lopuksi pohdin projektin onnistumisia, haasteita ja miten aiomme hyödyntää sekä jatko-kehittellä saavuttaviamme tuloksia.</p>	
Avainsanat	funk-musiikki, äänitetuotanto, vinyylilevy, oma musiikki

Author(s) Title	Joose Kyyrö Superb Production: The Realization of an Album through Composition, Studio Sessions and Timetables
Number of Pages Date	27 pages + 1 appendices 5 May 2010
Degree	Bachelor of Music
Degree Programme	Pop and Jazz music
Specialisation option	Music Pedagogy
Instructor(s) Assessor	Jukka Väisänen, MMus Petri Puolitaival, MMus
<p>In my thesis, I cover the production process of the album Superb from by the band The Funky Sound Foundation. I examine the process from a composer's and producer's point of view. The album was recorded in December 2019 at the Big Studio of Metropolia Arabia Campus. Post-production was made in our sound engineer Joonas Pirilä's own studio in Anjala.</p> <p>The process is presented in this thesis from its compositional starting point to the ready-to-publish product. I have subdivided the stages into three areas: composing, studio sessions and timetable. I also write briefly of my own history in music and the history of the band.</p> <p>The album was recorded in the big studio of Metropolia Arabia Campus, excluding the post-production.</p> <p>I start my work by introducing the questions I try answer in my thesis. I tell about the history of the band The Funky Sound Foundation. I will also tell shortly about my own history in music. After that I will discuss the characteristics and history of the musical genre in hand. From there, I will continue to my musical composing methods and to composing in general.</p> <p>I will introduce the individual composing process for every song and share insights into the songs that have influenced the composition. I will observe the compositions in notational and lyrical examples. After that I will commentate on the recording sessions beginning from the preparations, continuing to the selection process of the right recording technique and advancing towards the actual recording sessions.</p> <p>I will present a timetable-, a floor plan for the studio sessions. I also cover briefly the publishing plans for the upcoming album release. Finally, I reflect the success, challenges and the ways to utilize these results to benefit further achievements.</p>	
Keywords	funk-music, record producing, vinyl record, original music,

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Tutkimusmenetelmä	2
2	The Funky Sound Foundation	2
2.1	Aiemmat julkaisut	3
2.2	Minä musiikissa	5
3	Deep funk -musiikkityylilaji ja soundi	5
3.1	Historia	6
3.2	Funk-musiikin tunnuspiirteitä	7
3.3	Funk musiikin äänimaisema	7
4	Säveltäminen	8
4.1	Right On!	9
4.2	Superb	9
4.3	Forerunner	10
4.4	Giant	11
4.5	Spaceship	12
4.6	Chase	13
4.7	Ghetto Funeral	14
4.8	Trumpet Park	14
5	Äänitys-s-essiot	15
5.1	Studiossa	16
5.2	Asettelu	16
6	Aikataulu	17
6.1	Jälkityöt	18
6.2	Muut jälkityöt	18
7	Muut asiat	18
8	Pohdinta	19
8.1	Onnistumiset	19
8.2	Haasteet	19
8.3	Tulosten hyödyntäminen ja jatkokehittäminen	20

1 Johdanto

Opinnäytetyössäni käyn läpi The Funky Sound Foundation -yhtyeen Superb-albumin tuotantoprosessia tuottajan ja säveltäjän näkökulmista. Albumi äänitettiin joulukuussa 2019 Metropolian isossa studiossa Helsingin Arabiassa.

Ensimmäinen työvaihe oli kappaleiden säveltäminen ja sovittaminen yhtyeelle (luku 4.). Toinen vaihe piti sisällään äänitysten esivalmistelut. Musiikin tyylinmukaisuuteen kuuluu koko yhtyeen äänittäminen kerralla. Kolmas työvaihe on äänitysstudioissa toimiminen (luku 5.). Luvussa kuusi käsittelen albumin viimeistelyä, johon sisältyvät kansitaiteen suunnittelu, vinyylimasterointi, tekijänoikeusasiat ja painotekniset asiat.

Äänimaisema on työssäni lähtökohta ja tarkoitan sillä sitä, että pyrimme toteuttamaan 70-luvun analogiäänitysteknikkaa inspiraationa hyödyntävän tuotteen. Opinnäytetyöni on suunnattu erityisesti juurevasta funk-musiikista ja sen perinnöstä kiinnostuneille kulttuurialan harrastajille ja ammattilaisille. Musiikkiesimerkit on merkitty nuotein.

Työni luvuissa 2 ja 3 kerron The Funky Sound Foundation -yhtyeen taustasta, omasta musiikillisesta historiastani sekä käsillä olevan musiikkityylin historiasta ja ominaispiirteistä. Varsinainen prosessikuvaus on luvuissa 4, 5, 6 ja 7. Luvussa 8 pohdin työn onnistumisia, haasteita ja miten aion hyödyntää ja jatkokehittää saavutettuja tuloksia.

1.1 Kysymyksiä, joita pohdin työtä tehdessäni

Miten tuotetaan rytmimusiikkia, joka mallintaa äänitys- ja sävellysteknisesti Deep funk -äänimaisemasta?

- Mikä merkitys on Deep funk -äänimaisemalla The Funky Sound Foundation -yhtyeen Superb-äänitteellä?
- Millaisia sovituksellisia ilmiöitä tulee käyttää Deep funk -soundia tavoiteltaessa?
- Miten koordinoidaan ison orkesterin äänituotantoprosessia?

1.2 Tutkimusmenetelmä

Suurin osa keräämästäni tiedosta perustuu tietoon, jota olen hankkinut vuosien varrella harrastaessani ja kuluttaessa soul- ja funk-musiikkia äänilevyjen, kirjojen ja konserttien avulla. Työtäni voidaan kutsua toimintatutkimukseksi¹. Olen pyrkinyt vahvistamaan näkemyksiäni erilaisten äänite-, lehti- ja kirjallisuuslähteiden avulla.

2 The Funky Sound Foundation

The Funky Sound Foundation on vuodesta 2015 lähtien toiminut yhtye, jonka tyyliin kuuluu 1960- ja 70-lukujen musta juureva rytmimusiikki. Perustettuani yhtyeen olen toiminut myös sen taiteellisena johtajana, managerina, kustantajana ja baritoni- sekä tenorisaksofonistina.

Karkeita genrerajoja ajatellen musiikin voisi sanoa yhdistävän James Brownin 60-luvun lopun musiikin tyyliin Fela Kutin 70-luvun afrobeat-musiikkiin. Vahva vaikutin taiteelliselle suunnalle on ollut myös 90-luvun alun hip hop-musiikki ja breaks-perinne (Breaks 2004), josta esimerkiksi breakdance-tanssi on saanut alkunsa. Yhtyeen kokoonpano on vaihdellut paljon vuosien varrella. Tällä hetkellä yhtyeessä on kymmenen jäsentä. Yhtyeen laulukieli on englantia, mutta yhtye on tehnyt myös kappaleen, jossa esiintyy vanhaa stadin slangia. Yhtyeen laulusolistina toimii Elina Kyyrö.

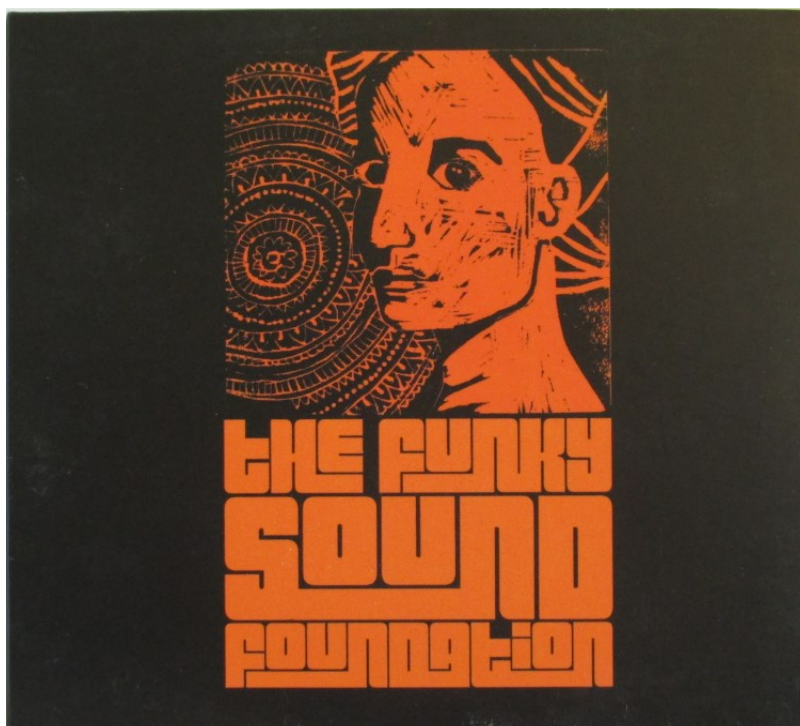
¹ Stephen Kemmis ja Mervyn Wilkson esittelevät toimintatutkimuksen lausumalla, jonka mukaan todellisuutta muutetaan, jotta sitä voitaisiin tutkia ja todellisuutta tutkitaan jotta sitä voitaisiin muuttaa (Kemmis, S. & Wilkinson M. 1998)

Kuvio 1. The Funky Sound Foundation-yhtyeen promokuva vuodelta 2017. Kuvaaja Sami Mannerheim

2.1 Aiemmat julkaisut

Yhtye on julkaissut kaksi albumia, joista ensimmäinen yhtyeen nimeä kantava julkaistiin CD-formaatissa vuonna 2016. Ensimmäisestä albumista on myös julkaisu vinyylisingle, joka sisältää kappaleet Westside Funk ja Mr. Brown. Toinen julkaisu Don't Be Afraid Of What Is Easy julkaistiin 12" vinyylilevynä 2018 ja se sisältää viisi vokaalikappaletta sekä instrumentaaliversiot kolmesta kappaleesta.

Kuvio 2. Yhtyeen ensimmäinen pitkäsoitto

Kuvio 3. Yhtyeen toinen albumi "Don't Be Afraid Of What Is Easy"

2.2 Minä musiikissa

Kiinnostukseni musiikkiin on kulkenut mukani pienestä lapsesta saakka mutta varsinaisen matkan aloitin teini-ikäisenä löytäessäni hip hop-musiikin. Kasvoin hip hop-kulttuurin rikastamassa yhteisössä ja musiikillinen itseilmaisu alkoi rap-lyriikan sekä hip hop-taustojen tekemisellä, josta ilmaisu kehittyi saksofoniin ja muihin perinteisempiin soittimiin 20-vuotiaana. Tein ensimmäisen hip hop-kasettini vuonna 2005 ja julkaisin samalla artistinimellä useamman cd-levyn 2005 ja 2008 vuosien aikana. Sain myös vanhemmilta sisaruksiltani paljon vaikutteita eri alakulttuureista kuten punk, reggae.

Säveltäminen ja sanoittaminen on ollut aina iso osa musiikkiani ja ne ovat olleet alusta asti läsnä musiikin tekemisessä. Hip hop-musiikin tyyli- ja laajuuksiin kuuluva oman tyylin sekä oman sanottavan löytäminen on arvokas perintö, joka on kantanut minua myös ammattimuusikon uralla. Aloittuani opiskelut musiikki-instituutioissa, ensin kansanopistossa, konservatoriossa ja nyt ammattikorkeakoulussa säveltäminen on vähentynyt johtuen sen olemattomasta määrästä osana opetussuunnitelmaa. Siirryttyäni 21-vuotiaana hiphop-musiikin tekemisestä saksofoniin ja perinteisempään pop-jazz musiikkiin, muuttui musiikin tekemiseni sample-pohjaisesta musiikin tuottamisesta perinteiseen säveltämiseen. Pääosan kaikesta työstä musiikin parissa olen tehnyt oman musiikkini parissa. Olen myös vaikuttanut useissa alkuperäismusiikkia soittavissa yhtyeissä juuri sen mielekkyyden vuoksi.

3 Deep funk -musiikkityylilaji ja soundi

"Many people come at Funk with this bullshit acid-jazz, smooth R&B method. Everything comes out all clean and happy and nice. They call it professionalism. I call it bullshit. If your going to try to record Funk, you got to have enough balls to make it rough. Fuck what the radio station says " (Roth, G. 2001)

Funk-musiikki voidaan nähdä laajana käsitteenä ja opinnäytetyöni voidaankin katsoa kuuluvan Deep funk alakategoriaan. Deep funk on funkin alagenre, joka vastoin traditio-naalista mainstream funkia sisältää enemmän sielukasta, tummaa ja raskaampaa ää-nimaisemaa (Deep Funk, 2020).

3.1 Deep funk-musiikin historia

James Brownin inspiroimat yhtyeet ympäri Yhdysvaltoja julkaisivat paikallisten pienlevy-yhtiöiden kautta omaa funk-musiikkiansa 60- ja 70-lukujen taitteessa. Levy-yhtiöt tarjosivat usein pakettihintaa, jossa yhtye sai tallentaa muutaman oton kelaraidalle, jonka jälkeen levy-yhtiö painoi levystä mahdollisesti tuhannen tai viiden tuhannen kappaleen painoksen. Useimpien yhtyeiden maine ei koskaan levinnyt oman kotipaikkakuntansa ulkopuolelle ja yhtye saattoi julkaista urallansa vain yhden singlen. Esimerkkeinä mainit-takoon Rev. James & Bob Johnson, Walking On The Moon (J&S Records, 1971) ja Abra-ham And The Metronomes yhtyeen Party / Stand By Me (Hot Soul Records, 1973). Nämä sadat unohdetut vinyylisinglet päättyivät 90-luvulla r'n'b, funk- ja hip hop-musiikkia soittavien DJ:n, kuten Keb Darge, käsiin (Outline, 2020).

Northern soul DJ Keb Darge alkoi tuottaa Lontoon Soho-kaupunginosassa sijaitsevalla Madame Jojo's strippiklubilla Deep funk-illoja, jossa hän soitti keräämiään funk45s² vi-nyyllinglejä. Tästä syntyi termi Deep Funk. DJ:t, kuten DJ Shadow (USA) ja Ian Wright (UK) nostivat deep funk artisteja pinnalle soittamalla levyjä klubeilla ja samplaamalla niitä. DJ:t Music man Miles ja Quantic perustivat funk-musiikkia soittavia yhtyeitä kuten Breakestra, Quantic Soul Orchestra. 2000-luvun taitteessa syntyi levy-yhtiöitä kuten Desco, Daptone, Tru Thoughts, ja One Note Records, jotka alkoivat tuottaa uutta soul- ja funk-musiikkia, joka ottaa vaikutteita 70-luvun deep funk-musiikin lisäksi myös 90-lu-vun hip hop musiikista. Mainittakoon esimerkiksi The Soul Providers, Sugarman 3. Syntyi myös useita levy-yhtiöitä kuten Funk45 ja Funk Nite Records, jotka alkoivat painaa uu-sintapainoksia vanhoista funk45s vinyylisingleistä.

Hip hopin alkuvuosien (karkeasti 85-95 vuodet) tuottajat samplasivat funk-levyjen rum-pubreakkejä³ omassa musiikissaan. Esimerkiksi James Brownin Funky Drummer -kap-paletta on käytetty lähteenä ainakin 1584 kappaleessa (WhoSampledWho, 2020). 70-

² . 7” vinyylisinglet soivat useimmiten kierrosnopeudella 45rpm ja tyyllilajin levyjä alettiin kutsua nimellä FUNK45s

³ Break – Lyhyt musiikkikappaleen osa jossa rumpali tai rumpalit soittavat yksin (Merriam Webs-ter, 2020).

luvulla rumpalin lyhyt soolo eli ”break” saattaa nyt ollakin uuden kappaleen varsinainen rumpukomppi. Syntyi uusi funk-musiikin aalto, joka yhdistää livesoittimilla soitettuja samplemaisia elementtejä tummaan, rosoiseen ja hiomattomaan äänimaisemaan.

”The first thing to understand is that if you are trying to make a Heavy Funk 45’s, you are NOT trying to make a “professional” record by today’s standards. Funk 45’s are rough because they were made rough. They were made in basements or garages or lo-fi studios by bands that played barbecues on Saturday afternoons.” (Roth, G. 2001)

3.2 Funk-musiikin tunnuspiirteitä

Funk on rytmimusiikkia, jossa jokainen soittaja on rytmisoittaja eli rumpu. Hyvä kappale syntyy muusikoiden yhteisestä rytmikudoksesta, jossa jokainen pitää paikkansa (Denby, D. 2014). Autenttisen äänimaiseman saavuttaakseen on tärkeää löytää muusikoita, jotka ymmärtävät tyylilajin yksinkertaisuutta. Funk-musiikki voi olla haasteellista lahjakkaille idearikkaille ammattimuusikoille, jotka eivät välttämättä ymmärrä roolinsa yksinkertaisuuden tärkeyttä. On sanottu, että James Brownin kitaristien koe-esiintymisissä kysyttiin kitaristeilta ”Osaatko soittaa E9 soinnun?” (Kyllä.) ”Kuinka kauan?” (Roth, G. 2001). Tämä kiteyttää hyvin musiikin soittamiseen vaadittavaa asennetta.

”Rhythm has got to be 99% of the arrangement. Other than the horns and sometimes the organ, all the parts are patterns that should fit together into the arrangement like so many gears in a clock.” (Roth, G. 2001)

Funk-musiikki perustuu 1/16-osarytmiikalle. Hyvä esimerkki komppikitaristin 1/16-osa rytmikasta on esimerkiksi Living Funk -yhtyeen Silver Black Summer Day (QCS, 1973). Hypnoottisen rytmisen kudoksen saavuttaakseen musiikin on oltava harmonisesti yksinkertaista. Useimmiten kappaleet perustuvat muutamaankin sointuun, jotka ovat molli7 tai dom7, 9 tai 13 sointuja.

3.3 Funk musiikin äänimaisema

“When recording a Funk 45’s you must create a sound that is consistent with the sound of a genuine old recording” (Roth, G. 2001)

On syy miksi varakkaat musiikkituottajat, levy-, mainos-, ja elokuvayhtiöt lainaavat soul- ja funk-äänityksiä omiin tuotantoihin. Nostalgia, lämpö ja raaka energia ovat voimakkaita tunteita, jotka syntyvät kelanauhurin tavasta tallentaa ääntä, yksinkertaisten mollisointuprogredioiden ja energisten yhteissoittotilanteiden kautta. Esimerkiksi rap-artisti

Rhymefestin kappaleessa Brand New (West, Smith, Rich 2006) on kuultavissa sample Sharon Jones & The Dap Kings yhtyeen kappaleesta Pick It Up Or Lay It In the Cut (Mann, 2002).

"Why do people use sampled drums when they have \$300,000 recording budgets? Because they don't have the balls to spend only \$300 and one afternoon making an entire album of bare-back break beats their damn self!" (Roth, G. 2001)

4 Säveltäminen

Giant-kappaletta lukuunottamatta kaikki albumin sävellykset ovat lähteneet minun työpöydältäni. Säveltäminen The Funky Sound Foundation -yhtyeelle noudattaa hyväksi todettua kaavaa, jossa luonnostelen sävellyksen rytmisiä motiiveja, mahdollisesti sanoituksia sekä melodiaa, jonka jälkeen tuon luonnoksen bändille. Kappale saa lopullisen muotonsa bändin harjoituksissa. Tämä metodi säästää runsaasti aikaa ja on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi säveltää uutta materiaalia. Toin esivalmistelemani sävellykset ja riffit⁴ harjoitussessioihin, jossa ne saivat lopullisen muotonsa syksyn 2019 aikana (Kyyrö, 2019). Voidaan sanoa, että jokainen The Funky Sound Foundation-yhtyeen jäsen on vaikuttanut niiden lopulliseen muotoonsa jollain tapaa. *Giant*-kappaleen sävelsi pasuunisti Tuomas Pajari, jota yhtye sovitti yhdessä levyllä. *Superb*-albumin sanoitukset ovat pääasiassa minun ja Elina Kyyrön käsialaa. *Forerunner*-kappale on täysin Elinan sanoittama ja *Superb*-kappale on Joonas Pirilän sanoittama.

⁴ Riffi toiselta nimeltään ostinato on musiikissa esiintyvä melodinen tai rytmisen kuvio, jota toistetaan musiikkikappaleen osassa tai kauttaaltaan (Karinkoski, Leskinen, Nieminen, Virtanen, 1978).

4.1 Right On!

Right On! on mahtipontinen keskitempoinen instrumentaalisävellys, jossa pyrin luomaan tumman voimakkaasti eteenpäin vievän hypnoottisen grooven. Se ammentaa äänimaisemaltaan paljon afrofunk-musiikista. Esikuvana sävellyksen äänimaisemalle on toiminut yhdysvaltalaisen Menahan Street Bandin albumi Make The Road By Walking (Daptone Records 2008) sekä Daktaris-yhtyeen Soul Explosion-albumi (Desco, 1998). Hypnoottisen poljennon saimme siihen riffimäisellä bassolinjalla, jonka kitara tuplaa oktaavin ylempää. Säkeistön jännityksen purkaa kertosäkeen ”vapauttava” ja mahtipontinen melodia, jonka neljähenkinen puhallinsektio soittaa unisonossa. Toisessa säkeistössä kuullijalle esitellään uusi elementti pianolla, jossa on samankaltaisuuksia Dr. Dren Still D.R.E. kappaleen kanssa (Dr. Dre, 2001).

J. KYRÖ

Musical notation for Figure 4, showing the final two measures of a phrase. The top staff is for Horns and the bottom for Guitar and Bass. The Horns part features a melodic line with accents and a 16th note rest. The Guitar and Bass part features a rhythmic pattern of eighth notes.

Kuvio 4. Nuotinnus säkeistön viimeisestä 2 tahdistä.

J. KYRÖ

Musical notation for Figure 5, showing the piano accompaniment for the chorus. It consists of two staves of music in 4/4 time, featuring a rhythmic pattern of eighth notes.

Kuvio 5. Sävellyksen kertosäe puhalltimille nuotinnettuna.

4.2 Superb

Superb-kappale sai alkunsa, kun Toistuvat Yllätykset -yhtye pyysi yhtyettämme säveltämään instrumentaalikappaleen uudelle albumillensa. Kappale ei lopulta sopinut kyseisen albumin tyyliin ja päätimme jatkaa sen kehittelyä The Funky Sound Foundationin kanssa. Joona Pirilä sanoitti kappaleen ja sävelsi myös laulumelodian. Superb oli ensimmäinen

kappale, johon lähdin sovittamaan Moog Grandmother analogisyntetisaattoria. Superb ottaa sovituksellisesti vaikutteita James Brownin yhtyeen The J.B.s 70-luvun äänitetuotannoista kuten Food For Thought (Brown, J.1972), Doing It to Death (Brown, J. 1973) joskin laulumelodian voidaan katsoa ammentavan enempi modernimman musiikin kuten The Gorillaz-yhtyeen tuotannosta.

J. PIRILÄ

IT'S WRIT-TEN IN THE TAGS. BY THE RAIL - WAY TRA -

3 CKS. AF - TER SEE - ING IT YOU CAN'T FOR - GET

5 WHEN SET-TLED IN TO GROOVE. NOTH-ING ELSE GET YOU IN THE MOOD

7 IT'S THE HARD - BOILED BEAT THAT KEEPS YOU ON THE GRIP

Kuvio 6. Nuotinnus Joona Pirilän kirjoittamasta laulumelodiasta ja sanoituksista.

4.3 Forerunner

Forerunner on keskitempoinen, tummasävyinen sävellys, jonka vahvin tunnuspiirre on bassolinja joka kantaa koko sävellyksen läpi. Sanoitukset kappaleeseen teki Elina Kyrrö. Sanoitukset kertovat nimensä mukaisesti edelläkävijöistä ja haasteista seisoa selkä suorana, kun kertoja kohtaa vastarintaa ja epäilyksiä ympäriltänsä. Kappaleesta voidaan löytää yhtäläisyyksiä James Brownin kappaleen Talkin' Loud Sayin' Nothing (Brown 1972, äänite) kanssa. Toisen kertosäkeen jälkeen tulee väliosa, joka on instrumentaali-osuus johon Jaakko Jokela-Bergström soittaa soolon Moog Grandmother -analogisyntetisaattorilla.

HORNSECTION

PALM MUTED GUITAR

BASS GUITAR

BONGOS

DRUM SET

Kuvio 7. Esimerkki säkeistön rytmisistä motiivisesta.

*Wounded but still standing
I'm gonna do what's right
Inside my world is spinning
I'm left alone in the night*

*I may be pushed into the corner
For doing what I love
But i've always been a forerunner
With no help except from above*

Kuvio 8. Ote ensimmäisen säkeistön ensimmäisistä sanoista.

4.4 Giant

Giant on yhtyeen vetopasunisti Tuomas Pajarin sävellys. Instrumentaaliteoksessa on kaksi osaa, säkeistö ja kertosaä. Nelihenkiselle puhallinsektiolle sävelletty kappale nojaa säkeistössä Dm vamppiin. Sektion paikoittainen harmonisointi säkeistön iskuilla kasvattaa kappaleen intensiteettiä hienovaraisesti. Kertosäkeessä puhallinsektio hajautuu neljänääniseksi harmoniaksi ja kasvattaa kappaleen tunnelmaa ja energiaa. Koen että teoksen tunnelmassa on samankaltaisuuksia jazzrumpali Idris Muhammadin sävellyksen Hard To Face The Music (Kudu Records, 1976) kanssa.

Kuvio 9. Giant-kappaleen kertosäkeen puhallinsovitus nuotinnettuna.

4.5 Spaceship

Spaceship kertoo avaruusaiheisin kielikuvin henkilön paremmuudesta toisiin nähden. Kappale on hakenut inspiraatiota New Orleans brass band -perinteestä. Kappaleen intro sisältää call-and-response⁵ -ajatuksen, jossa puhallinsektio soittaa yhdessä melodian, johon jokainen puhallin vastaa vuorollaan. Kappaleen vahvin rytmisen motiivi on Clavinetsyntetisaattorimallinnuksella soitettu riffi. Riffi on saanut vaikutteita Liquid Liquid-yhtyeen Cavern-kappaleesta (Optimo Records, 1983). Kappale on julkaistu aiemmin viinylisinglenä ja digijulkaisuna Spotifyssa (M-Line Records, 2019)

⁵ Call-and-Response on spontaani verbaalinen tai ei-verbaalinen interaktio puhujan ja kuulijan välillä jossa kuuliija vastaa puhujan kutsuun tai toteamukseen hyväksyvällä ja kannustavalla vastauksella joka kehoittaa puhujaa jatkamaan (suom. huom.) (Smitherman, G. (1977).

MOOG

TEMPO 110

E. PIANO

3

G_m D_m F C

Kuvio 10. Kappaleen rytmisiä ja harmonisia motiiveja kosketinsoittimille sovitettuna

4.6 Chase

Chase-kappaleen esikuvana toimii englantilaisen The New Mastersounds -yhtyeen ensimmäinen albumi "Keb Darge presents The New Mastersounds". Nelihenken bändin musiikki on ollut suurimpia musiikillisia vaikuttimia urallani. Kappale ottaa paljon vaikutteita varsinkin kappaleesta It's All Right Now (One Note Records, 2001). Chase-sävellys kertoo nimensä mukaisesti takaa-ajosta ja maalaa pilke silmäkulmassa tehdyillä sanoituksilla kuvan henkilöstä, joka nauttii siitä että häntä jahdataan. Kappale sisältää useamman rumpubreakin ja sen alkuperäinen nimikin oli "Hit The Breaks". Koin että sävellyksen rytmiset teemat eivät kuitenkaan palvelleet kappaleen alkuperäistä ajatusta ja oli luontevampaa vaihtaa nimeä.

*Call the law
I need to get arrested
gotta hit the joint
I need to be respected
Blow your horn
try to chase me down
I need to feel the rush
get hit down to the ground*

*I'm addicted to the heat
(and) I need to feel the adrenaline rush*

Kuvio 11. Ote ensimmäisen säkeistön sanoituksista.

Kappaleen selkäranka on rumpalin ja basistin yhteisgroove. Säkeistön groove perustuu allaoleviin patterneihin joita soittajat varioivat hienovaraisesti kappaleen edetessä.

J. Kyyö

TEMPO 120

kasvaa kertosaäkeessä positiiviseksi neljän soinnun ilotteluksi. Sanoitukset kappaleeseen teimme yhdessä Elinan ja Joonan kanssa.

*Last summer days
Drifting in to trouble
back in the day
We were struggling from the rubble
and getting our names high
higher than the kings
we be the most fly
and my crew got wings
riding in the morning dew
from dusk till dawn
sweet sweet summertime
how I long to the days*

Kuvio 14. Ote kappaleen toisesta säkeistöstä.

J. KYRÖ

The musical score is for three instruments: Horns, Palm Muted Gtr, and Electric Bass. It is in 4/4 time and B-flat major. The Horns part starts with a box labeled 'A' above the first measure. The Palm Muted Gtr part has a box labeled 'A' above the first measure. The Electric Bass part starts with a box labeled 'A' above the first measure. The score consists of three staves with musical notation for each instrument.

Kuvio 15. Ote kappaleen säkeistön rytmisistä motiiveista.

5 Äänityssessiot

Sessioiden valmistelu alkoi äänitysstudion valinnalla. Kävimme läpi muutamia vaihtoehtoja, joissa koko bändin äänittäminen kerralla olisi mahdollista. Päädyimme käyttämään

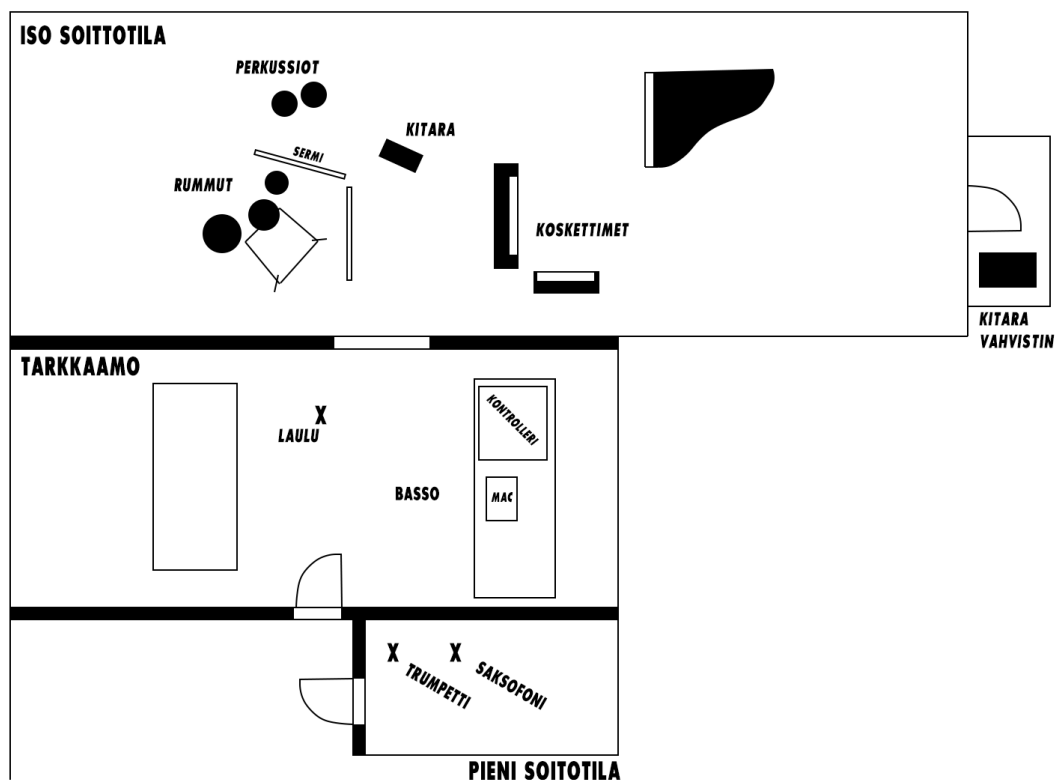
Metropolia AMK:n Arabiankatu 2 kiinteistön Isoa Studio. Saimme tilan käyttöön ilmaiseksi koska kyseessä on opinnäytetyö. Kävimme Joonan Pirilän kanssa lukuisia keskusteluja soundi-ihanteista ja niitä palvelevista äänitystekniikoista. Päädyimme saatavilla olevien resurssien vuoksi hyödyntämään digitekniikkaa ääniraitojen tallennukseen. Tämä helpotti varsinkin jälkiäänitysten tekoa ja editointia. Digiraidat käsiteltäisiin myöhemmin erilaisilla autenttista 70-luvun äänimaisemaa palvelevilla tekniikoilla kuten chamber kaiku. Äänitysviikon suunnittelu aloitettiin sopimalla yhtyeen jäsenten kanssa kaikille sopivat päivämäärät. Perustin Doodle-kyselyn, johon jokainen kävi ilmoittamassa hänelle sopivat päivät. Lopulliset päivämäärät varmistettiin 20.9.2019 (Kyyrö, 2019). Äänityssessiot päätettiin järjestää 16-20. joulukuuta. Toivoimme äänityspäiväksi myös perjantaita 21. joulukuuta mutta se ei valitettavasti onnistunut.

5.1 Studiossa

Äänityssessiot pidettiin 16.-20. joulukuuta välisenä aikana Metropolian AMK:n isossa studiossa Joonan Pirilän johdolla. (Kyyrö2019) Joonan Pirilä vastasi studion rakentamisesta, aikatauluista sekä äänityksistä. Jotta bändin yhteissoitto saataisiin parhaiten tallennettua, hyödynsimme äänitystekniikkaa, jossa koko yhtye soittaa samaan aikaan. Aikatauluongelmien vuoksi vetopasunisti ja toinen saksofonisti eivät päässeet osallistumaan yhteisiin äänityssessioihin ja heidän osuutensa äänitettiin myöhemmin (Kyyrö, 2020). Tekniikkaa käytettiin 60-70 luvun äänityksissä vielä runsaasti johtuen äänitystekniikan rajoituksista. Tekniikka on suosittua yhä tänä päivänä orgaanista musiikkia soittavien yhtyeiden keskuudessa. Tekniikka vaatii yhtyeeltä tasokasta yhteissoittoa, mutta se myös parantaa yhtyeen keskinäistä groovea.

5.2 Asettelu

Komppisektio: rummut, perkussiot, kitara sekä koskettimet aseteltiin studion isoon soittohuoneeseen. Rummut saivat akustisia seinäelementtejä vaimentamaan pahinta vuotoa. Basso ja laulu äänitettiin tarkkaamossa. Puhaltimet asetettiin pieneen soittohuoneeseen. Ensimmäisenä studiopäivänä asetelimme Joonan Pirilän johdolla soittimet ja mikrofonit oikeille paikoilleen. Teimme muutamia koeäänityksiä, jonka jälkeen Pirilä teki muutamia korjauksia.

Kuvio 16. Äänitystilän pohjapiirustus

6 Aikataulu

Noudatimme studiossa teknikko Joona Pirilän laatimaa aikataulua (Pirilä, 2019). Ensimmäistä rakennuspäivää lukuunottamatta jokainen kolmesta päivästä noudatti tarkkaa aikataulurunkoa. Kolme varsinaista äänityspäivää jaettiin niin että jokaisena päivänä äänitettiin kaksi kappaletta. Ensimmäinen studiopäivä maanantai oli rakennuspäivä. Työt alkoivat 16.12. klo 12 tilan valmisteluilla ja rakentamisella. Kun rakennusvaihe oli valmis, Joona Pirilä aloitti soundcheckien tekemisen eri soittimien kanssa. Minä, rumpali ja trumpettisti tulimme suoraan ulkomaan kiertueelta studioon ja teimme oman soundcheckimme klo 17. Kun äänittäjä Pirilä oli tyytyväinen asetuksiin, teimme muutaman koeäänityksen koko yhtyeellä. Tiistaina äänitimme kappaleet Forerunner ja Trumpet Park. Keskiviikkona Chase ja Right On ja torstaina oli vuorossa Giant ja Superb. Saavuimme

studiolle jokaisena äänityspäivänä klo 9 aamulla, soitimme 5-7 ottoa ensimmäisestä kappaleesta, jonka jälkeen pidimme lounastauon. Lounastauon jälkeen saatoimme tehdä muutamia nopeita päällekkäisäänityksiä, jonka jälkeen siirryimme toiseen sävellykseen. (Kyyrö, 2019).

6.1 Jälkityöt

Kaikki levyn jälkiäänitykset tehtiin tammi-maaliskuun aikana Joona Pirilän studiolla Helsingin Annalassa lukuunottamatta pianoraitaa Chase-kappaleessa joka äänitettiin minun kotonani Helsingin Viikissä. Jälkitöihin kuului laulu- ja sooloäänitykset sekä osa puhallinäänityksistä. Jälkityöt olivat suuritöiset ja Joona Pirilä teki merkittävän työn sopiessaan aikataulut eri solistien kanssa. (Kyyrö, 2020).

6.2 Muut jälkityöt

Ääniraidat soitettiin Behringer Truth B1030A -kitaravahvistimen läpi Joona Pirilän studion porraskäytävässä ja taltioitiin uudestaan hyödyntämällä Neumann U87-mikrofoneja. Tämän jälkeen uudelleen taltioidut ääniraidat yhdistettiin alkuperäiseen tallennukseen ja näin kappaleisiin saatiin miellyttävä kaikuefekti (Kyyrö J. 26.2.2020).

7 Muut asiat

Albumin julkaisu tapahtuu tavoitteen mukaan syksyllä 2020. Albumin tekijänoikeustiedot ilmoitetaan NCB:lle joka antaa julkaisuluvan. Ilmoitus tehdään myös Gramexille. Taiteellisen johtajan ja yhtyeen tuottajan ominaisuudessa käyn läpi lukuisia levynkansia ja muuta graafista taidetta, joista koostan esityksen yhtyeelle. Kansi- ja promokuvia varten käymme läpi lukuisia valokuvaajia, joista mainittakoon Ranieri Scoccia, Sami Mannerheimo ja Aaro Keipi. Käymme eri ehdotukset läpi ajallaan ja etenemme kansitaiteen tekoon joko kilpailuttamalla sen tai tekemällä sen itse.

Joona Pirilän miksaamat äänitiedostot masteroi joko Svante Suvanne tai Timmion Records. Master-raidoista valmistetaan vinyylimasterit ja duplate-masterlevy joka toimitetaan vinyylipainoon Saksaan. Levystä on tarkoitus painaa 500 kappaleen painos.

8 Pohdinta

Tavoitteena oli tuottaa omaa säveltaidetta esittelevä laadukas äänite, joka ottaa äänimaisemaltaan vaikutteita 70-luvun alun soul ja funk-musiikista. Tuloksena syntyi kahdeksan kappaletta sisältävä julkaisuvalmis teos.

8.1 Onnistumiset

Yhtyeen jäsenet osoittivat alusta alkaen hyvää asennetta projektia kohtaan. Varsinkin basisti/tuottaja Joona Pirilän panos projektia kohtaan oli korvaamaton. Joonan työ äänityssessioiden valmistelemisessä, toteuttamisessa ja miksausuksessa oli ensiluokkalaista ja ammattimaista. Joonan positiivinen ja muita rohkaiseva asenne oli avain sessioiden onnistumiseen. Koen että onnistuimme Joonan avulla tuottamaan äänimaiseman, joka on samalla uskollinen vanhalle 70-luvun alun funk-äänimaisemalle, mutta silti kyllin omaperäinen erottuakseen muista tyyllilajin yhtyeistä.

8.2 Haasteet

Suurimman haasteen aiheuttivat aikataulut. Varsinkin jälkityöt aiheuttivat paljon lisätyötä ja vaikeuksia. En esimerkiksi tuottajana päässyt osallistumaan kaikkiin jälkiäänitys-sessioihin, joka hieman hankaloitti näkemykseni toteuttamista. Myös Metropolian henkilöstö oli tehnyt omia henkilökohtaisia varauksiaan studiotilaan ja niiden selvittely jäi kesken, sillä opettajat eivät vastanneet sähköposteihini. Yritin selvittää asiaa mutta asiaan ei koskaan saanut vastausta (Kyyrö, 2019). Myös COVID-19 eli koronavirusepidemian aiheuttamat ansiotulojen menetykset tulevat aiheuttamaan haasteita albumin kustannusten

kattamiseen (Satakunta 2020). Autenttisten äänityslaitteiden kuten kelaraiturin puuttuessa jouduimme äänittämään albumin kokonaisuudessaan digitaalisesti. Kelanauhalle äänittäessä lämpimän ja rosoisen soundin tekeminen on helpompaa ja nyt sen tuottamiseksi äänittäjä Pirilä joutui tekemään lisätöitä.

8.3 Tulosten hyödyntäminen ja jatkokehittäminen

Julkaisemme tuotoksen fyysisenä vinyyljulkaisuna sekä digijulkaisuna Spotifyssa oman yritykseni M-Line Recordsin alaisuudessa. Tämän lisäksi tarjoamme yksittäisiä kappaleita single-julkaisua varten ulkomaisille levy-yhtiöille kuten Spasibo Records, Funk Night, Ubigilty Records. Albumi on tarkoitus julkaista vinyylilevynä syksyllä 2020. Tulevaisuuden äänitetuotantoja ajatellen tärkeitä kehityskohteita ovat aikataulut ja albumin tekoprosessin kokonaisvaltainen suunnittelu.

Lähteet

Kirjalliset lähteet

Break, 2005. ”Break (music)”. www.wikipedia.fi, julkaistu 13.5.2005. Viimeksi muokattu 29.3.2020. Luettu 10.2.2020. [https://en.wikipedia.org/wiki/Break_\(music\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Break_(music))

Drum break, 2020. ”Drum break”. www.merriam-webster.com. Luettu 13.4.2020. <https://www.merriam-webster.com/dictionary/drum%20break>

Denby, David. ”The One”. Julkaistu 4.8.2014. The New Yorker

Deep funk, 2020. ”Deep funk”. www.wikipedia.com, julkaistu 31.8.2010. Viimeksi muokattu 11.4.2020. Luettu 12.4.2020. https://en.wikipedia.org/wiki/Deep_funk

Epstein, Dena J, *Sinful Tunes and Spirituals: Black Folk Music to the Civil War*. Chicago: University of Illinois Press, 1977.

Funky Drummer, 2020. WhoSampledWho. 2020. Luettu 12.4.2020. <https://www.whosampled.com/James-Brown/Funky-Drummer/>

Karinkoski, Leskinen, Nieminen, Virtanen: ”4. osa”, *Otavan iso musiikkitietosanakirja*, s. 523. Keuruu: Kustannusosakeyhtiö Otava, 1978.

Kyyrö, J. 2019. Joose Kyyrön päiväkirja 20.8.2019-10.3.2020.

Outline, 2020. ”Keb Darge”. <http://www.outlineonline.co.uk/content/keb-darge/interviews/110609/2482>. Julkaistu 13.4.2020. Luettu 13.4.2020

Roth, Gabriel, 2001, Big Daddy Magazine #4.

Roth, Gabriel, 2001, Big Daddy Magazine #5.

Satakunnan kansa, 2020 ”Kaikki Suomen suuret yleisötapahtumat perutaan toukokuun loppuun saakka – näillä keinoin koronaa vastaan nyt taistellaan”. www.satakunnan-kansa.fi, julkaistu 12.3. Luettu 14.3. <https://www.satakunnankansa.fi/a/7fce939c-b4b6-4693-9e3b-52fc06577276>

Smitherman, G. (1977). *Talkin and testifyin: The language of Black America*. Detroit: Wayne State University Press.

Pirilä Joona 2019. Äänitysaikataulu 16-19.12.2019

Äänitteet

Abraham And The Metronomes, Party / Stand By Me, Hot Soul Records, 1973.

Bamboos, The, 2007. Rawville, TruThoughts.

Brown, James, 1972. Talkin' Loud Sayin' Nothing, Polydor.

Daktaris, The, 1998. Soul Explosion. Desco.

Dr. Dre, 1999, 2001. Aftermath Entertainment/Interscope Records.

Funky Sound Foundation, The. 2019. Spaceship, M-Line Records.

James, Rev, Johnson, Bob, 1973. Walking On The Moon (Men are starving) / Did You See Those Men (Walking On The Moon), J & S Records.

J.B.s, The, 1972. Food For Thought, Polydor.

J.B.s, The, 1973. Doing It to Death, People.

Living Funk, 1973. Silver Black Summer Day, Quality Custom Services.

Liquid Liquid, 1983. Optimo, 99 Records.

Menahan Street Band, 2008. Make The Road By Walking, Daptone Records.

Muhammad Idris, 1976. House Of The Rising Sun, Kudu Records.

New Mastersounds, The, 2001. Keb Darge Presents: The New Mastersounds. One Note Records.

Rhymefest, 2006. "Brand New", Blue Collar. J Records.

Sharon Jones & The Dap Kings, 2002. Pick It Up Or Lay It In the Cut / Hard Eight. Daptone Records

The Funky Sound Foundation – Superb-albumi

Liitteenä ollut albumi vain arviointilautakunnan käyttöön. Albumin kappaleet voidaan löytää myöhemmin digijulkaisuina yleisimmistä musiikin suoratoistopalveluista kuten Spotify.